

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3106

av Caroline Szyber och Ola Johansson (KD, C)

med anledning av prop. 2014/15:122 Nya steg för en effektivare plan- och bygglag och ökad rättssäkerhet för verksamhetsutövare vid omgivningsbuller

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om incitament eller sanktioner för att kommunen ska efterleva reglerna om kortare handläggningstider för anmälningsärenden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på ytterligare bestämmelser i en tidigare antagen detaljplan som kan upphävas med ett förenklat förfarande.

Motivering

Propositionen 2014/15:122 Nya steg för en effektivare plan- och bygglag och ökad rättssäkerhet för verksamhetsutövare vid omgivningsbuller är enligt regeringen till sitt genomförande inte sådan att dess genomförande leder till fler bostäder i sig.

Regeringen framhåller däremot att regelförenklingarna bidrar till att effektivisera plan- och byggprocessen som helhet, så att tiden från idé till färdigställande kan kortas något. I detta resonemang infinner sig frågan om varför regeringen inte utnyttjar möjligheten att gå in med fler och genomgripande åtgärder som gör tiden från idé till nyckel i dörren snabbare och kostnadseffektivare. Regeringen tycks inte vilja att till fullo genomföra reformer som uttrycks på flera områden i motionen. Dels i en tveksamhet att till fullo utforma tidsfrist för bedömningen av en ansökan om bygglovsbefriade åtgärder, dels i oviljan att vilja ta i den s.k. vetorätten som fastighetsägare har före genomförandetidens utgång enligt 4 kap. 39 § PBL. Sverige har en närmast akut bostadsbrist som verkar

tillväxthämmande och beskär enskildas handlingsfrihet för karriär- och livsval. Att då regeringen tvekar inför att låta reformarbetet fortsätta vinna mark på det sätt som den alliansledda regeringen gjorde, är beklagligt och riskerar hämma dagens mycket goda bostadstillväxt.

Regeringens förslag att inrätta en möjlighet att meddela föreskrifter om tidsfrist för beslut om startbesked efter anmälan är ett vällovligt initiativ för att ge en bättre förutsägbarhet kring tidsåtgången för ärendet. Vi anser i likhet med vad remissinstanser också påpekar att tidsramen behöver en konsekvent kontinuitet där handläggningen av förhandsbesked och lovärenden måste verka inom en tidsram. Vi är övertygade om att en tidsram för anmälningsärenden eliminerar en kostnadskrävande osäkerhetsfaktor i planprocessen.

Ur ett tillväxt- och utvecklingsperspektiv bör det också ligga i kommuners intresse att deras handläggning genomförs skyndsamt. Kommuner som genomför en snabb hantering av anmälningsärenden bejakar också utvecklingen för sin kommun. Vi anser att en tidsfrist bör konkretiseras och till den knyta sanktioner. Att döma av den breda variation för handläggningstid som idag går att iaktta i landets kommuner, är det motiverat att förorda ytterligare incitament eller sanktioner för att tidsfrister verkligen ska uppfyllas av kommunerna.

Vidare föreslår regeringen att det förenklade förfarande som finns för att upphäva en detaljplan efter genomförandetidens slut även ska kunna tillämpas i fråga om förslag att upphäva en detaljplanebestämmelse om områdets indelning i fastigheter, etcetera. Ett sådant upphävande av fastighetsindelningen kan påverka redan befintliga villkor för de boende, dock inte i sådan grad att kommuner för den skull ska behöva samråda med andra kommuner eller sakägare utanför det berörda området.

Inaktuella detaljplaner försvårar eller omöjliggör ofta önskvärda förändringar. Det är angeläget att förenkla förfarandet när det gäller äldre fastighetsbestämmelser eftersom i synnerhet äldre tomtindelningar ofta uppfattas som ett hinder för utveckling. Vi anser att regeringens förslag om områdets indelning i fastigheter eller om servitut, ledningsrätter och liknande rättigheter enligt 4 kap. 18 § plan- och bygglagen eller motsvarande åtgärder enligt äldre bestämmelser ska kunna upphävas efter genomförandetidens slut, borde utökas till att också omfatta utformningen av byggnadsverk och tomter, i syfte att öka möjligheterna för byggnadsnämnder att bl.a. tillgodose de boendes önskemål. En sådan ordning i kombination med de föreslagna åtgärderna för att förändra fastighetsindelningen, skulle på ett kraftfullare sätt bidra till en större flexibilitet och frihet för kommuner att i samråd med de boende modernisera och bättre utnyttja för bostäder redan detaljplanlagda områden.

Vi välkomnar i övrigt regeringens förslag som syftar till att öka rättssäkerheten för verksamhetsutövare vid omgivningsbuller. De lagändringar som alliansregeringen fört fram och som riksdagen redan har beslutat om ger verksamhetsutövarna en större rättssäkerhet genom att myndigheterna numera utgår från ett regelverk som är bättre samordnat än vad som tidigare varit fallet. Dessa utesluter emellertid inte att verksamhetsutövarna kan komma att belastas med krav på skyddsåtgärder i de fall där bebyggelse har tillåtits på en mer bullerutsatt plats vid den tidpunkt då omprövning av tillståndet sker jämfört med förhållandena då tillståndet ursprungligen gavs. Det kan exempelvis handla om uppförande av komplementbostadshus som kan byggas utan krav på bygglov, så kallade Attefallshus.

Vi vill i detta sammanhang påminna om de av riksdagen beslutade riktvärdena för trafikbuller som angavs till 60 dBA som normalvärde och 65 dBA vid studentbostäder, uppmätt vid fasad. Regeringen måste snarast besluta om ny förordning med anledning av riksdagens tillkännagivande.

Caroline Szyber (KD)

Ola Johansson (C)